

OBSAH.

KNIHA PÁTÁ.

	Stránka
O správě policejní	1
Kapitola I. <i>Rychtář a jeho pomocníci</i>	3
Kdo mohl býti rychtářem 3. Úlohy rychtářovy, instrukce jeho 4; volba 5, inspektoreš 6, rychtářové nepilní 7; přísaha, pečef, palcát, žila rychtářova 9. Dúchod; sazba 11; stojecí 12; písař 13; písařská úloha, přísaha 14, krevní písař nepoctivý; služebníci rychtářští 15; posel 16; pacholek 17; bířie 18; ponocní 19—20, hlásky 22; hejtmáné čtvrtní, rychtář předměstský 24; desátník, desátek 25; padesátník, setník 26.	
Kapitola II. <i>Rychtářský soud a zatýkací právo</i>	28
Agenda rychtářova 28; přisedící jeho soudu 29; řízení 30; zatýkací právo 31; zatykač 32; rychtář a šlechta 33; svobodné domy, postranní práva 34; dlužníci, právo stavné 35; zatčenci zli 38; obecenstvo 41.	
Kapitola III. <i>Vážnosť k rychtáři a povahy městské policie</i>	42
Rychtář uražený 42; odboj právu 44; pokuty za to 46; policie te-pána 49; zřízenci její zabijeni 50; rychtářové biji 52; nepřikladní rychtářové pražští 53; jich čeled' zuřivá 57; neurvalí ponocní 59; venkovští rychtářové zli i dobří 60; Demetr Sanguško 63; vesničti rychtářové 65.	
Kapitola IV. <i>O policejních řádech městských</i>	66
Zákazy zbraně 66; zlostní cizinci 68; střelná zbraň 71; noční sedání a pokuty za ně 73; rychtářský zvonec 78; nedělské řády 79; hry o ponize 81; zákazy nepořádných her 82; karbanáři 85; prostitute 86; šat laryň, jich daň; ulice 87; tulačky, věnečnice; domky svodnické 89; lázně 91; šenkérky 93; pokuty ženek 96; dohled farářův 98; ohledávací měštky 99; zkouška poctivého spaní 101; špehy na cizoložce 102; lání a hromování 104.	
Kapitola V. <i>O chudině a tuláctvu</i>	106
Špitály zakládány 106; špitálníci žebraji; odkazy; boží peníz 109; písař a úředníci špitálští 110; otec a kustoš špitálský 111; špitálská strava 112; řády a život ve špitálech 114; bekyně 115; zádušní lázně 116; záložny a sýpky 117; chudí stydliві, ohřívárny; žebrači 118; organisace a třibení jich 119. chodecký rychtář, znamení žebračká 120; pokuty povalečům 121; cedule nádennické 122; pobudové na galeje; Martinkové 123; listy fedrovné 124; listy nevěrné 125; mrzáctvo strojené 127; chodci páli a čarují 129; žebrači přespolní všech stavů a národů 131; cikáni 132.	

- Kapitola VI. O škůdcích veřejné bezpečnosti 135**
 Policie nad cizinci 135; krádeže a zloději 137; rybníkáři a mlynáři podezřelí vzatky 139; zloději z bídy a z řemesla 140; řeč zlodějů, zlodějské družiny ženské 143; zloději jarmareční; jich modlitba 144; přechovavači 145; lapkové; spolky proti nim 147; východy na ně 148; tovaryši dobří 149; třibení lotrů po krajích 150; pražská policie jízdná; stanoviště lupičův; pražské Špitálsko 151; vinice; Šárka; pod Babou 152; Železné hory; Fidrholec 153; lotři na rozličných místech v Čechách a na Moravě 154; povahy a život jich 155; loupežné únosy a „šacování“ 157; nebezpečnost cest 158; mlýny vybičeny 160; osamělé kostely 161; tvrže loupěny; případy jarmarečnicků 162; Petrovští 164; lapkův hejtmané a ženy; jich pověrčivost 165; bandité 167; zemští odpovědníci 168; Kopidlanský 169; Bavůrek, Dobrohost, Bohemický, Polenc 171; Suda 172; náprava veřejné bezpečnosti za Ferdinanda I. 173; odpovědníci soukromí, obřady odpovědníků 175; jich listy 176; špehové placení 178.
- Kapitola VII. O čištění v městech 179**
 Městské strouhy, žlaby; lití s oken 179; hnoje a smetí 182; děšť čišť 183; hnojně pelechy v Praze; mršiny 184; nečistá řemesla 185; rupy ze staveb; zvířata živá v ulicích 186; psi toulaví; jich zbíjení 189; úklid úřední 190; pastýř, pohodný, ras 191; strouhati ulice povinnost sousedů 192; hádky 193; úřední dohledy; pobřežní; robota Kojetických v Praze 194; břehy Vltavské 195; Praha pomlouvána 196.
- Kapitola VIII. O zdravotnictví a morech 197**
 Hřbitovy a kostnice 197; lidé nemocní po ulicích; hrobniční 199; morů původ 200; patologický jich ráz 201; hlízy a pryskejře; nemoc francká; červená 202; jiné epidemie; obrany proti moru 203; pobožnosti v moru 206; schůze zapovídány, čistota kázána 207; omezení páleného, léky a vykuřování 208; ohně; pohřby a zvonění 209; pohřebné sazby v morech 210; znamení a pečeti na domech 212; lazarety 213; lékaři k obecné službě 214; život za moru 215; statistika úmrtnosti 216.
- Kapitola IX. O požárech a policii požárné 218**
 Soupis a popis požárů valných 218; příčiny požárů 224; paliči najatí 226; smlouvy o zhářství 227; kladené ohně turecké 228; Vlaši a židé svodníci 230; pokuta pro nešetření ohně 233; soudní spory 236; prohlídky domů 237; chůze s loučí 238; komíny 239; nádobí k ohni 240; louže k ohni; hlídky 243; řády hasičské 244; povinnost řemeslníků k ohni 246; nepilnost při úlévání 248; krádeže 249; pomoc po-
 hořalým; sbírky a prosby 250.
- Kapitola X. Živnostenská policie nad pekaři, mlynáři 253**
 Ceny obilné 254; dilo pekařské 257; pekařské sazby a šidby 258; tresty 259; koš 260; průby pražské k posazování váhy 261; průby měst venkovských 263; dohled nad pekaři 265; pekářů vzdory 266; hádky pekařů s mlynáři 268; plachetnice 269; přespolní vozba pekařská 271; odbyt pekařský úředně upravován 272; mlynáři; průby v mlýnech a sazby 274; kroupníci a hrstníci sokové mlynářů 276.
- Kapitola XI. Policie nad řezníky 279**
 Řezníci nechtějí prodávati na váhu, než na kusy 279; ceny masa 281; poměr cen k mzdám dělnickým 282; úřední sazby 283; sazba na šroty 284; řezníci na sporech s jinými řemesly 287; šidby řezníků 288; jich vzdory a obrany 290; maso uhřivé; vlkohryzené, nemocné 292; maso medvědí; čistota řezníků 294; překupníci 295; řezníci židovští 296; huntýři 297; živnost řezníkův 299; cechy řeznické 300; lakota řezníků 301.

- Kapitola XII. *Nákladníci pív a policie nad šenkéři* 303
 Česká piva jaká 303; vaření je obchod 304; právo várečné 306; várečník rybní, uliční 307; pivovar společný, pánev pivovarská; várečníci v poddanských městech 309; domy svobodné; předměstští nesměli vařit 312; piva cizí čili „hostinská“ 314; boj Pražanů proti pivu rakovnickému 316; audience císařská v Oboře 319; bratrstvo nákladnické 319; jeho šat, erb, prapor; osmipání 320; organizace nákladníků 321; kvartální schůze 322; venkovské řády 324; počet varů v Praze 325; várky venkovských měst 327; šlechta a pivovary 328; kolik obilí na var 329; piva lehčena 331; spolky nákladníků k varům 332; varné dříví, cejch k dani 333; svátky a práce sladovnické 334; slady nezdárné 336; povinnosti pivovarníků 337; sázení pražských pív 338; sázení pív na venkově 340; ceny piva 340; vývoz piva 342; pivo na čepě, šenkéři 343; jich instrukce 344; pivosadci 346; šidby šenkéřské 347; pokuty 348; bratrstvo šenkéřů 349; domy hostinské 351; ceny na hospodě 352.
- Kapitola XIII. *Nákladníci vína a správa vinařská* 355
 Vinice v Čechách 355; perkmistr 357; jeho práce a důchod; konšelé, písař a komorník perkmistrův 359; knihy viničné, soud perkmistrův 360; čeledí vinařská 362; skladčí 363; nákladníci a podruzi, práce vinařská 365; sbírka vína 366; vinařská služba 367; bratrstvo 368; mzdy 370; vzpoura vinařů 371; vinní domovníci 372; víno přespolní čili hostinské 373; daň věderní 376; cech vinných šenkéřů 377; řády šenkéřů vinných a jich obmysly 378; sazba a šenk vína 380; hosté na dluh 383; ceny vína 384.
- Kapitola XIV. *Horníci a řády jejich* 386
 Báňská místa v Čechách 386; těžářstva; Kutná Hora; mincmistr 389; úředníci horští 390; havěři. Horníci 391; obchod nákladnický; jeho újma 392; rudokupci 393; perkmistři; zlé hospodářství v Hoře 395; zátopy dolův 396; policie nad dělným lidem 397; bouře havěřů 398; bratrstvo havěřské 399; přísaha starších 400.
- Kapitola XV. *Policie nad čeledí přístavnou a lidem nádenním* 401
 Řády čelední 401; mzdy a práce 402; hospodářové zlí 404; hospodář smí čeledí bít 406; čeledí do smrti zbižena 409; čeledí nevěrná 410; nádenníci, týdenníci 412; jich mzdy 413; dělnické vzpoury 414; bratrstvo kolečnicků 415; ratající v Čáslavi 416.
- Kapitola XVI. *O policii na trzích* 417
 Překupníci 417; trhové znamení 418; překup na trhu obilném 419; na trhu rybím 420; trh věci spížních 422; ovočnice 423; trh kurný; zvířednice, husařky 424; trh dřevní; právo pořičné 425; trh uhelný 426; trh plátna, vlny 427; trhové sazby řemeslnické a kupecké 428; sazby trhu rybného a kurného 430; trhy koňské; péče o vývoz; vývoz českého chmele 432; obmysly kupecké 433; podvody v trzích 434; dohled nad měrami a vahami 437; míry vzorné; pokuty falše 438; kázeň prodavačův 440.
- Kapitola XVII. *O minci* 442
 Mincovní právo; Šlikovské a jiné mincovny 442; mince obřezané, zlámané 443; cizí mince zlá 444; zemský proběh 445; mincovní řád r. 1561; mince neberná 446; dějiny české mince; groše kopové 448; první; mince husitská; míšeňská; mince Jiřího krále 449; mince podvojná; denáry, haléře; „moneta“ lehčí se v zrně; groš Šlikův čili tolar 450; hubáčky, plecháče, krejcary, ecary; groše malé, dukáty 451; mince dlouhá 452; pestrost mincí 453; penězokazi 453; mince drobná 454.

KNIHA ŠESTÁ.

O správě finanční	457
Kapitola I. <i>O městské komoře vůbec</i>	459
Příjmy řádné 459; důchody případné 460; vydání a počty 461.	
Kapitola II. <i>Důchod celný</i>	462
Privilegium cla a mýta v městech královských 462; v městech poddan- ských; povaha cel 464; clo pražského mostu 465; z bran pražských; cla venkovských měst 467; clo svatební; výtoň 471; osvobození cla 472; podvody 473; cla se projíždějí 475; cla svévolná; cesty nucené 476; zlé cesty; mosty 478; tresty za prohnané clo 479; velikost cel- ného důchodu 481; celní; celný pocestný 483.	
Kapitola III. <i>Důchod ze soli a z nápojův</i>	485
Sůl míšeňská; prachatická; císařská 485; solnice, kašny, solavy 487; solnaři 488; slanci 489; zisk ze soli 490; zisk z piva cizího 492; šrůtka, ližníci 493; povarné, výmelné, posudné 494; náčiné, tržné právo vinné, koštýřské, fisírníci 496; pražské sklepy vinní 498; obecní šenk pražský 499; příjem z vína v městech venkovských 500; pálené, pivopalové a vinopalové 501.	
Kapitola IV. <i>Důchod mlýnský a městské hospodářství polní, lesní, ryb- ničné i říčné</i>	504
Cena mlýnů; nájmy mlynářské 504; pražské mlýny 506; mlýnští úředníci a písař 508; zisk z mlýnů 509; městské dvory 510; počty hospodářské 512; platy čelední; přísahy úředníků 515; lesní hospo- dářství 515; lesů nešetřeno 516; užitek z lesa 518; lovy 519; pytla- čení 520; hajní 521; rybníčné hospodářství 522; jména a povaha ryb- níků 523; stavební práce na rybnice 524; rybolov 526; fišmejstr, chodáci a rybníkáři 529; hospodářství říčné, právo k řece 529; řády rybářské 530; nágrošníci v Kolíně 531; ostrovy 532; břehy, pří- vozy 533.	
Kapitola V. <i>O „pozemském zboží“ městům poddaném</i>	534
Vsi městské 534; šosovní 535; selský úrok a roboty 536; selské po- vinnosti všelikteraké 538; vrchnosti drsné 540; konšelé vesničtí a rychtář 542; jich přísahy 543; selské hřichy a řád na vsi 544; soud vesnický 546; sedlák nevážen 549.	
Kapitola VI. <i>Důchody drobné a příjmy úhrnné</i>	551
Krámné 551; tržné 553; platy v trhu ovocném 554; trh rybí a po- rybné 555; instrukce porybných 556; plat v underláku 557; měřič v skladě suchých ryb, jeho instrukce; tržné z pláten; tržní, jich věr- nost 558; trh uhelný; jeho rychtář 559; plat z obecních měr a z váhy; pražská váha kořenná 560; obchod obilný a s železem 561; šinde- lárný, kamenice, cihelny, vápenice 562; valchy, lázně 563; kuchyňky obecní 564; rasovna; pavování 565; berné k obci 566; peníze na do- mích 568; platy za obecní instituce 569; poplatek z tance; pokuty 570; plat za stěhování, odoumrtí, úhrnný příjem 571.	
Kapitola VII. <i>Městská vydání a obecní starší</i>	575
Vydání na obecní statky 575; náklad na úřady, církev, školu 576; jargeltník 577; městský lékař 578; podpora literatury 579; poctiviny 581; dary králům a vrchnostem 583; dary korunovační 584; poho- stinství úřední 585; návštěvy královské 586; pojezdy konšelské 588; sněmy 589; berné; dluhy královské a obecní 590; obecní starší 592; jich volba 593; úlohy a povinnosti starších 594; odpor starších proti konšelům 596.	
Kapitola VIII. <i>O městských počtech</i>	598
Počet malý a veliký 598; počty pražské 601; správcové důchodní; výstavky 602; nedbalé účetnictví 604; tmavé dluhy; žaloby z obce 607; žaloby starších 609; bouře proti starším; zrádné cedule stran nehospodářstva obecního 610.	

KNIHA SEDMÁ.

O městském soudě	613
Kapitola I. <i>O městských soudech vůbec</i>	615
Kompetence soudu městského 615; postranní práva 616; soud podkomorníkův 618; kmetci stolice soudná 619; soudy kauzálne; desítipáni pražští 620; přísežní mlynáři 621; soud zahájený 622; způsoby jeho 623; uctivost k soudu 626; spravedlivost soudců 628; právo saské a pražské 631; zápas obojího práva 632; napravení práv a konec saských řádů 635; soudní prázdniny 636; soudců nedba 637; soudy hraničné 638; soud mezní; právo lovčí; jazyk v soudech 640.	
Kapitola II. <i>O civilním řízení</i>	643
Žaloba; zaručení (gwar) 643; pŕuhon 644; drsné nakládání s posly soudními 645; nuzná příčina k nestání; právo stanné; pře postranní; hojemství 647; rok zavítý, soudní průtahy 648; pře na spisích; mluvení k pĕru 649; obrany a námítky v soudě 651; příčiny k zdvižení žaloby 652; lhŕta k průvodům 655; svědectví pro smrt; vedení svědků, svědectví pohřbetné 656; svědectví příbuzných, svědomí ženská 658; svědectví mdlá 659; svědectví listovní 660; přísahy k ouřadům; přísahati na štírobu 661; v soudě mezním 662; Bratři čeští nechtĕjí přísahati 663; přísaha židovská; zápis svědomí 665; poslední stání 667; konšelé vyzdvihování ze soudních lavic 668; svědkové zamítání 669; svědkové křiví 670; publikování svědků; svědkové „ušati“; jeden svědek žádny svědek 673; svědectví registry, listinami, znalci 674.	
Kapitola III. <i>Rozsudek a odvolání</i>	677
Odklady k výpovědĕm; naučení 677; potaz; forma rozsudku 678; ortel „dělití“ 680; ortel nařikati 681; trest pro nařknutí soudcův 682; staré způsoby odvolací 685; stolice vyšší v Chebě; v Jihlavĕ 687; stolice staromĕstská; odpory Novomĕstských proti ní 689; Malostranští; appellace na Hradĕ Pražském 692; lhŕta k appellaci; důkladné 694; juramentum paupertatis 697; příčiny k appellaci 698; ortele stvrzení nebo napravení 699; appellace publikována 700; revise 701; exekuce; přísahy s klĕskou 702; očistníci 704; soudní škody 705; pře o soudní útraty 706.	
Kapitola IV. <i>Úmluvci a řečníci</i>	708
Křesfanská smlouva místo soudu 708; ubrmanĕ „rozdílčí“ pod konšelským dohledem 710; pokuty i po smlouvĕ 713; placení řečníci, prokuratoři, advokáti 714; advokátů povahy 716; řečníci nevážení 718; náprava stavu řečnického 721; vyšší prokuratoři 722; řád pražský o prokuratorech 723; řečníků plat 724; sedláni 726; chvála řečníků; promlčení pře 727; principál 728; přísloví advokátská 729; biblí a latina v řečech advokátů 730; řeči nezdvořilé 733; nadávky jalové 734.	
Kapitola V. <i>Řízení trestné a právo útrpnĕ</i>	736
Bez žaloby není soudu 736; žaloba má býti světlá; žaloba osobná 739; pomoc advokátova 740; průvody o trestné vinĕ 741; soudní zápas; svědectví mrtvého 742; právo útrpnĕ 747; průtahy proti obvinĕnému a uvážlivost soudců 748; řád útrpný z r. 1460; dobrovolné přiznání 751; přípravy a nástroje v mučírně; tažení z sucha; tovaryšské máry 753; jiné stroje k mukám 754; útrpnĕ tázání 755; smolná kniha 756; písař krevní; obřady před mučĕním 757; kouzla trpĕlivosti 758; zmučĕnci trpĕliví 759; zmučĕnci klamaví 761; vývod u řebříku 762; náhrada zmučĕncům nevinným 765; trestny ortel 767; očista nejtĕžší 769; obřady při ní 770.	
Kapitola VI. <i>O trestném právé</i>	773
Umysl při zlĕm činu 773; pokuty hrdelnĕ 774; zrada rouhání; křivá přísaha; podávení 775; dvojženství; cizoložstvo 776; pokuta královská	

778; rozvod manželský 779; pokuta smilných 780; ženek; svodnic 781; sodomství; žhářstvo 782; moc a výboj; pokuty kouzelníkův 783; zrada úředního tajemství; škody na ovoci; zrádné cedule 785; vraždy; zabítí 786; při zabítí soudí se počátek 788; zabítí ze hry soud neváží 789; krevní msta; krevní peníze 790; smlouvy o hlavu 791; pokora a pokání 792; usmrcení z příhody 796; zabítí škůdcovo; vražda dítěte 797; vrah nedospělý 798; zranění; při ranách soudí se počátek, příčina 799; sazby ran škodných 801; smlouvy o rány 802; úd nejspanilejší 804; pokuty mimo smlouvu 806; ranění z příhody; škody od zvířat zdělané 808; zlodějství zločin hrdelný 809; vzatky trestány nestejně 810; zloději vyprošování 813; počet odpravených a vyprošených; meč čestnější nežli houžev; urážky cti 815; opilý večer 817; odprosa měšťanská; odprosa škodná 818; bití v ústa; soukup 821; nezdárné děti 822; samovrah 823; dlužníci; lající listy šlechtické 825; ležáci; právo na dlužníky 826; dlužník vězen 827; příročí 831; trestní statistika 833.

Kapitola VII. *Žaláře, amnestie a tresty* 834

Způsoby městských vazeb; vězení měšťanské poctivé; vězení dolejší 834; jména žalářův 835; strava vězňů; vězňové žebrají 836; život v žaláři 839; plat od vězení 840; hospodář šatlavní; rychtářové vězenští 841; besedy u vězení 842; vězňův svá vůle 843; vazby zlé: kláda, sroubek, šarka 844; špalek, kabát 845; útěk z vězení 846; násilná vybití žalářů 849; úřad městský odpověden za útěk vězňův 850; doživotního vězení nebylo 852; vazba pošetilých; vězňové o hodech božích propouštění 853; amnestie královská 854; náhrada za hrdlo 856; galeje 858; tresty lehčího rázu 859; vyhnanství 860; účel trestů marný 861; pokutné zmrzačení těla 862; šibenice 864; Golgoty zlézány 865; stínání, hrob, hranice, utopení, kůl 867; čtvrcení; smrt násobná 868; poslední hodinka 870; průvod k popravě 872; odsouzenec spít 875; kati ubíjeni; anatomie 877; práce katova hřišna a nebezpečna 878; důchody katovy 879; kat vyvrhel 881.